Vastgesteld door het college d.d. 23 mei 2023

Eerste tussentijdse rapportage 2023

Gemeente Bernheze

Inhoudsopgave

Inleiding **3**

Samenvatting **4**

Beleid **6**
Leefbare kernen 6
Gezonde zorgzame gemeente 8
Klimaatbestendig, biodivers en circulair 9
Duurzame landbouw en economie 10
Dienstverlening en sterke organisatie 10
Financiën 12

Budgetten **13**

Voorstel **15**

Bijlagen **16**

Post onvoorzien **17**
Stand van de post onvoorziene uitgaven 2023 (april) 17

Toelichting budgetten (financiële afwijkingen) **18**
Leefbare kernen 18
Gezonde zorgzame gemeente 22
Klimaatbestendig, biodivers en circulair 25
Weerbare en veilige samenleving 26
Dienstverlening en sterke organisatie 27
Financiën 28

Inleiding

Met deze rapportage informeren wij uw raad over ontwikkelingen die te maken hebben met de uitvoering van de begroting over 2023 (terugkijkend op de verslagperiode tot en met maart en vooruitkijkend over heel 2023). Wij geven een uiteenzetting van de belangrijkste ontwikkelingen bij de realisatie van de voornemens. We kiezen er voor, mede gelet op al die gesprekken, om deze bestuursperiode met name te focussen op drie kernambities. Dat zijn: 1. Bouwen, 2. We gaan vanuit het gedachtengoed van positieve gezondheid werken en 3. We doen het samen. In het bestuursprogramma hebben we die drie kernambities samengevat onder de noemer: Samen Bouwen aan een Veerkrachtig Bernheze.

De begroting zelf wordt onderverdeeld in de volgende programma's

Programma 1: Leefbare kernen

Programma 2: Gezonde zorgzame gemeente

Programma 3: Klimaatbestendig, biodivers en circulair

Programma 4: Duurzame landbouw en economie

Programma 5: Weerbare en veilige samenleving

Programma 6: Dienstverlening en sterke organisatie

Programma 7: Financiën

Ontwikkelingen, afwijkingen van het bestaande beleid en concernplan aan de orde op basis van bovengenoemde indeling.

De toelichting op de financiële afwijkingen ziet u terug in de toelichting Budgetten.

Samenvatting

In het kader van rechtmatigheid is het noodzakelijk dat afwijkingen op programmaniveau door uw raad worden geaccordeerd. Dit is ook een vereiste van onze provinciale toezichthouder om de mutaties per programma inzichtelijk te maken.

Programma	Budget 2023 na wijziging	Mutatie tussentijdse rapportage incidenteel	Mutatie tussentijdse rapportage structureel	Budget 2023 na wijziging tussentijdse rapportage
Programma 1: Leefbare kernen	8.300.874	1.013.531	153.061	9.467.466
Programma 2: Gezonde zorgzame gemeente	30.398.772	574.912	200.450	31.174.134
Programma 3: Klimaatbestendig, biodivers en circulair	673.715	332.545	48.519	1.054.779
Programma 4: Duurzame landbouw en economie	390.820	1.391	0	392.211
Programma 5: Weerbare en veilige samenleving	3.016.161	-1.477	-217	3.014.467
Programma 6: Dienstverlening en sterke organisatie	12.566.000	68.006	116.980	12.750.986
Programma 7: Financiën	-55.346.342	-2.296.622	-129.415	-57.772.379
Resultaat 1e tussentijdse rapportage	**0**	**-307.714**	**389.378**	**81.664**
Inzet stelpost accres (mutatie programma 7 financiën)		**-81.664**		
Saldo (+ = nadelig / - = voordelig)		**0**		

De eerste tussentijdse rapportage 2023 sluit op een nadelig resultaat van € 81.664,-. Het resultaat bestaat uit een incidenteel voordeel van € 307.714,- en een structureel nadeel van € 389.378,- en wordt volledig incidenteel gedekt uit de stelpost accres.

Belangrijke financiële ontwikkelingen zijn:
- Mei- en decembercirculaire 2022 € 595.485 (V)
- Renteopbrengsten schatkistbankieren € 516.352 (V)
- Kosten Vennootschapsbelasting € 214.872 (N)
- Kosten specialistische jeugdzorg € 450.714 met dekking uit reserve Transities (BN)
- Hogere kosten Wmo € 111.997 met dekking uit reserve Transities(BN)

- Vorming bestemmingsreserve afschrijving Kromstraat € 1.777.098 (dekking reserve nog nader te bestemmen) (BN)
- Lagere winstneming grondexploitatie € 1.127.729 (lagere storting reserve nog nader te bestemmen) (BN)
- Gerechtelijke uitspraak extra kosten Attero € 311.883 (gedekt uit de reserve Afvalstoffenheffing) (BN)
- Inzetten stelpost accres € 81.664 (V)

Beleid

Leefbare kernen

Leges WABO vergunningen

In het eerste kwartaal 2023 zijn minder aanvragen omgevingsvergunningen ingediend ten opzichte van het eerste kwartaal vorig jaar (-24%). De daling in aantal aanvragen is landelijk zichtbaar en staat in relatie tot de huidige crisissen op het gebied van hypotheekrente, woningbouw, energie en inflatie.

Op dit moment is niet goed zichtbaar of de legesopbrengsten in lijn zijn met het aantal verleende omgevingsvergunningen. Desondanks lijkt een daling van de opbrengsten zichtbaar ten opzichte van de begrootte legesinkomsten voor dit jaar. In de tweede tussentijdse rapportage is het mogelijk om een beter beeld te schetsen van een eventueel te verwachten tekort ten opzichte van de begrootte inkomsten voor dit jaar.

Bestemmingsplan aanpassing diverse holes bij The Duke.

Om het plan mogelijk te maken is een herbegrenzing van het Natuur Netwerk Brabant nodig. Hierover moet de provincie een besluit nemen Mede gezien de weerstand van omwonenden gaan zij dit niet doen op basis van het plan wat er nu ligt. Momenteel wordt het plan, in overleg met omwonenden aangepast. Het aangepaste plan zal in het najaar van 2023 opnieuw in procedure gebracht worden.

Bestemmingsplan Cereslaan/Vismeerstraat

Het ontwerp bestemmingsplan Cereslaan/Vismeerstraat heeft tot einde februari ter inzage gelegen. Het bestemmingsplan voorziet in een uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein met circa 4 hectare.

Tegen het ontwerp bestemmingsplan zijn 4 zienswijzen ingediend. De behandeling van deze zienswijzen is onder constructie. De verwachting is dat de gemeenteraad in Q3 2023 het bestemmingsplan Cereslaan/Vismeerstraat kan vaststellen.

Gemeenschappelijke regeling Heesch West

Het bestemmingsplan Heesch West is door de gemeenteraad vastgesteld. Tegen dit vaststellingsbesluit zijn door diverse partijen beroep aangetekend bij de Raad van State. De verwachting is dat de Raad van State het beroep in het voorjaar van 2024 zal behandelen.

Afhankelijk van het procesverloop wordt rekening gehouden met een onherroepelijk bestemmingsplan einde 2024.

De projectorganisatie Heesch West neemt de verdere voorbereiding ter hand om gereed te zijn voor uitgifte van kavels zodra er een onherroepelijk bestemmingsplan is. De benodigde verwerving van gronden is een volle gang en verloopt succesvol. Voor enkele percelen die niet in minnelijke sfeer verworven kunnen worden zal een onteigeningstraject worden ingezet.

Bedrijventerrein Runneke

Voor de uitbreiding van het bedrijventerrein Runneke zijn we bezig met de planvorming. Na intensieve gesprekken met omwonenden en belanghebbenden kan nu het ruimtelijke plan opgestart worden. We verwachten het plan in het 3e kwartaal van 2023 in procedure te kunnen brengen.

Organisatie kermissen

Elk jaar organiseert de gemeente Bernheze in elke kern een kermis. Bij deze organisatie komen een groot aantal vraagstukken aan de orde zoals onder meer:

- De vergunning, met daarin aspecten zoals veiligheid
- Tarieven
- Beschikbaarheid terrein voor de exploitanten
- inschrijvingen voor de exploitanten
- afstemming met de dorpsraden, stichting Pinksterfeesten, horecaondernemers

Omdat in 2024 en 2025 een groot aantal overeenkomsten met exploitanten aflopen is het noodzakelijk dat er in 2023 beleid op de organisatie en de uitvoering van kermissen dient plaats te vinden.

Omgevingsvisie 2040

De vaststelling van de omgevingsvisie door de gemeenteraad is een kwartaal later voorzien. In plaats van Q4 2023 is het nu Q1 2024. Voor de bestuurlijke en ambtelijke voorbereiding en afstemming met partnerorganisaties is wat meer tijd nog. Mede met het oog op het omgevingsconvenant met de partnerorganisaties.

De Omgevingswet gaat uit van een vastgestelde omgevingsvisie op 1/1/2025. We blijven binnen deze wettelijke eis.

Consequentie is dat de externe inhuur en het ondersteunende bureau tot 1 april 2024 voor dit project noodzakelijk is. De financiële dekking is gevonden in een herschikking van de begroting van het programma Omgevingswet en een extra financiële bijdrage vanuit het rijk

(uitvoeringskosten invoering Omgevingswet). Door vertraging van deze omgevingsvisie lopen de projecten opstellen MER en het Groenstructuurplan ook vertraging op.

Gezonde zorgzame gemeente

Uitbreiding preventie activiteiten

De Notitie ter informatie voor de preventieactiviteiten sociaal domein zal in het 4e kwartaal voorgelegd worden in plaats van het 2e kwartaal. Hiermee kunnen we de ontwikkelingen van gezondheidsbeleid in het brede maatschappelijke beleid en de landelijke subsidieregeling voor preventieactiviteiten in het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) meenemen.

Dekking Hartveilig Bernheze

Samen met de EHBO-verenigingen werken we doorlopend aan het verbeteren van de dekking voor een Hartveilig Bernheze. Dit doen we door het aanschaffen van nieuwe Automatische Externe Defibrillatoren (AED's) of in onderhoud nemen van particuliere AED's op locaties waar nog onvoldoende dekking is en door het vervangen van afgeschreven AED's.

We zullen in het 4e kwartaal (in plaats van 2e kwartaal) informeren over de stand van zaken.

Onderwijszorgarrangementen

We leggen niet in het 2e kwartaal, maar in het 4e kwartaal van 2023 een advies aan het college voor, m.b.t. het uitvoeren van onderwijs- zorgarrangementen op de scholen.

Dit omdat er regionaal met het samenwerkingsverband en de regiogemeenten nog afspraken hierover worden gemaakt.

Energiekosten: Compensatieregeling

Op 6 oktober 2022 is de motie maatwerkregeling energiecompensatie verenigingen en gemeenschapshuizen unaniem aangenomen. Het college is gevraagd om een regeling ter compensatie op te zetten voor de hoge energielasten. Hiervoor is de subsidieregeling Eenmalige energielastencompensatie 2022. De regeling compenseert de hogere energiekosten van 2022 voor non-profit organisaties, gevestigd in de gemeente Bernheze, zonder winstoogmerk en met maatschappelijke doelstelling ten opzichte van 2021.

De subsidieregeling Eenmalige energielastencompensatie 2022 is in Q2 door het college vastgesteld. Hiervoor gaan we in totaal € 275.000,- in de 2e tussentijdse rapportage 2023 opnemen. De gemeenteraad heeft in haar motie aangegeven de kosten van de eenmalige compensatie met een maximum van € 250.000,- te willen dekken uit de reserve nog nader te bestemmen. Voor de uitvoeringskosten is voorgesteld een bedrag van € 25.000 beschikbaar te

stellen ten laste van stelpost Meicirculaire. De raad is via een nTi over de uitvoering van de motie op de hoogte gesteld.

Klimaatbestendig, biodivers en circulair

Gemeentelijke aanpak energiearmoede

Sinds de zomer van 2021 is er sprake van een uitzonderlijke situatie op de energiemarkt. De energieprijzen zijn fors gestegen en steeds meer inwoners kunnen de energierekening niet of nauwelijks betalen. Daarom heeft de gemeente met Rijksmiddelen een aanpak opgezet om huishoudens met lage inkomens gericht te ondersteunen bij het verlagen van de energierekening. Hieronder een korte stand van zaken per april 2023.

Klusbus. Sinds december 2022 is rijdt de Klusbus in Bernheze. De Klusbus gaat bij huishoudens langs om direct kleine energiebesparende producten te installeren zoals ledlampen en tochtstippen. De Klusbus heeft sinds december 159 huishoudens bezocht en er zijn al 1.293 producten geïnstalleerd. Met name ledlampen, radiatorfolie en radiatorventilatoren zijn veel geïnstalleerd. Er kunnen nog 141 huishoudens gebruik maken van de Klusbus (300 huishoudens totaal) waarvan al 48 aanmeldingen binnen zijn.

Energiecoaches. Sinds april 2023 zijn 10 vrijwillige energiecoaches actief in Bernheze. De energiecoaches gaan bij huishoudens langs en bespreken de energierekening en geven bespaartips. De energiecoaches hebben in april 14 huishoudens bezocht, waarvan 8 huishoudens hebben gebruik gemaakt van de witgoedregeling. Er kunnen nog 186 huishoudens gebruik maken van de energiecoaches (200 huishoudens totaal) waarvan al 84 aanmeldingen binnen zijn.

Energiekosten 2023

Als gemeentelijke organisatie merken we de gevolgen van de energiecrisis (onder andere) in onze maandelijkse energienota's. In 2023 stijgen de energiekosten vermoedelijk met circa een € 400.000. Wij hielden rekening met een stijging van energiekosten van € 250.000, waarvoor wij een stelpost hebben opgenomen.

We troffen daarnaast maatregelen om deze stijging zoveel mogelijk te dempen. Hierbij valt te denken aan:

- het beperken van openingstijden,
- het buiten gebruik stellen van een vleugel in het gemeentehuis in daluren
- het verlagen van de verwarmingstemperatuur naar 19 graden.

Hiermee besparen we ongeveer € 100.000,-.

Uitwerking duurzaamheidsakkoord

Het Duurzaamheidsakkoord stimuleert kennisdeling tussen en samenwerking met de woningcorporaties en het Waterschap. Naast kennisdeling en het opzoeken van de samenwerking hebben we in 2022 twee concrete acties uitgevoerd:

- Eén van de regionale kansen was het verbreden van de doelgroep het regionale energieloket Brabant Woont Slim. Het regionaal energieloket Brabant Woont Slim is met de nieuwe aanbesteding voor de uitvoerende partij ook beschikbaar gesteld voor huurders (voorheen alleen voor woningeigenaren);
- We hebben gezamenlijk een “energiebesparingsflyer” opgesteld en deze aan alle sociale huurders verstuurd. Met de tips op de flyers kunnen huurders zelf eenvoudig aan de slag met energiebesparing.

De uitvoeringsagenda voor 2023 bouwt voort op de samenwerking van 2022. In 2023 actualiseren we het CO2- en Energiedashboard van de woningcorporaties waarbij de gemeente streeft deel te nemen. Ook starten we met een plan van aanpak voor gespikkeld bezit. De eerste stap is kennisdeling vanuit de woningcorporaties en om het gespikkeld bezit in Bernheze in kaart te brengen.

Duurzame landbouw en economie

Maashorst: Haalbaarheidsonderzoek recreatieve entree thv A50 Nistelrode

Hier wordt gekozen voor een meer integrale aanpak: het onderzoek wordt gekoppeld aan het verkeersplan Nistelrode inclusief onderzoek mobiliteits-hub, dat is later gepland.

Dienstverlening en sterke organisatie

Verkiezingen

Inmiddels zijn de verkiezingen voor Provinciale Staten en Waterschappen achter de rug. Hier bleek dat de grote opkomst consequenties had voor de druk op de interne organisatie. Extra tellers moesten ingeschakeld worden om de stembiljetten te tellen. Dit resulteerde in hogere kosten voor presentiegelden. Voorlopig leidt dit nog niet tot overschrijding van het budget verkiezingen.

Aanpassing telefonieconcept

Op dit moment onderzoeken we hoe we invulling gaan geven aan een toekomstbestendige inrichting van onze telefonie. Hierbij richten we ons met name op het ambitieniveau zoals geformuleerd vanuit het programma dienstverlening op het gebied van bereikbaarheid. We verwachten hier medio 2e kwartaal 2023 meer helderheid over te kunnen bieden.

Bibob beleid

Onze beleidsregel “toepassing Wet Bibob gemeente Bernheze” dateert uit 2019. Dit beleid gaan we aanpassen en actualiseren. Zo voegen we bijvoorbeeld de categorieën vastgoedtransacties, overheidsopdrachten/aanbestedingen en subsidies toe. Bij het actualiseren van dit beleid trekken we samen op met de omliggende gemeenten. We verwachten dat het geactualiseerde beleid halverwege dit jaar vast te kunnen stellen.

Participatie

De visie en de mogelijkheden voor participatie moeten nog sterker in de organisatie geïmplementeerd worden. We gaan participatie meer inbedden in de organisatie en tools ontwikkelen. We zijn inmiddels gestart met een inventarisatie: aan welke tools is binnen de organisatie behoefte? Hierbij valt te denken aan: een stappenplan, een handreiking met uitleg en voorbeelden, informatie over werkvormen, beschikbare middelen en (digitale) tools. Daarna gaan we deze tools verder ontwikkelen. Verder willen we succesverhalen voor de bühne brengen om te inspireren.

Overigens is participatie inmiddels een onderdeel geworden van het onboardingtraject voor nieuwe medewerkers en wordt participatie meegenomen in de verschillende communicatieplannen. Ook het platform SamenBernheze wordt steeds meer en beter ingezet. We gaan in 2023 onder andere de volgende zaken ontwikkelen: stappenplan, handreiking met uitleg en voorbeelden, informatie over werkvormen, beschikbare middelen en (digitale) tools etc.

Ontwikkeling CAO Gemeenten

Voor de gemeente Bernheze schatten wij op dit moment de stijging als gevolg van de nieuwe CAO op ruim € 630.000. Deze stijging komt bovenop de loonontwikkeling van 3,8% waar wij in 2023 al rekening mee hadden gehouden.

Omdat de begrotingsmodule van het nieuwe HR systeem nog niet is gevuld, kunnen wij de definitieve kostenstijging 2023 nog niet exact bepalen, dus deze cijfers zijn nog indicatief. Bij de 2^{e} tussentijdse rapportage zullen wij de definitieve cijfers opnemen

In de kadernota/begroting 2024-2027 zullen wij met deze stijging rekening houden.

Kosten bouwgrondexploitatie

In 2022 is voor circa 2,5 fte meer aan interne uren doorbelast aan de Algemene Dienst waardoor een incidenteel tekort is ontstaan (2,5 fte oorspronkelijk bedoeld voor de bouwgrondexploitatie). In 2023 monitoren we de tijdsbesteding intensief zodat we tijdig beheersmaatregelen kunnen nemen.

Financiën

Aflossing geldleningen

Per 1 april hebben wij een lening van € 7.000.000 afgelost. Vanwege de jaarlijks herziene rente zou deze lening vanaf 1 april weer rentedragend zijn (stijging rente). Daarom is vanuit de treasurycommissie eind 2022 besloten deze lening in 2023 af te lossen. Hier zit verder ook geen boeterente op, en per saldo geen financiële consequenties.

Wij hebben nog een lening via de BNG lopen van ruim € 9.000.000. Alhoewel deze lening niet vervroegd afgelost kan worden, geeft de BNG wel de mogelijkheid indien zwaarwegende motieven aanwezig zijn vervroegde aflossing mogelijk te maken. Vervroegd aflossen zorgt in dit geval wel voor boeterente. Daarnaast is de liquiditeitspositie niet van dien aard dat wij deze op korte termijn kunnen aflossen. Aflossen zorgt bij deze lening voor structureel lagere lasten ter grote van circa € 400.000 (de jaarlijkse rentelasten).

Budgetten

	Mutaties	
	Incidenteel	Structureel
Programma Leefbare kernen		
Lagere opbrengsten leges grafrechten	54.000	
Uitvoeringskosten ongeregistreerd grondverbruik	65.000	
Hogere kosten planschade	45.000	
Ontvangen bijdrage landschappelijke kwaliteitsverbetering	-34.000	
Storting bijdrage in voorziening ruimtelijke kwaliteitsverbetering	34.000	
Lagere winstneming grondexploitatie	1.127.729	
Lagere storting in reserve nog nader te bestemmen agv lagere winstneming	-1.127.729	
Dotatie aan de reserve landschapskwaliteitsverbetering	53.112	
Storting in de reserve landschapskwaliteitsverbetering	-53.112	
Hogere kosten onderhoud de Wildhorst	30.000	
Hogere inkomsten huuropbrengsten de Wildhorst	-30.000	
Hogere kosten gladheidsbestrijding	17.000	37.000
Onderzoek capaciteit binnensportaccommodaties	14.900	
Bovenmatig gasverbruik en herstel WKO installatie de Pas	44.173	
Vormen bestemmingsreserve Afschrijving Kromstraat	1.777.098	
Dekking uit reserve nog nader te bestemmen	-1.777.098	
Afschrijvingslasten Kromstraat 2		71.084
Dekking uit bestemmingsreserve Kromstraat 2		-71.084
Faunavoorzieningen	25.000	10.000
Programma Gezonde zorgzame gemeente		
Budgetsubsidie Muzelinck		37.500
Budgetsubsidie Vluchtelingenwerk	40.000	
Subsidie Duo- fietsen en inhaalafschrijving	11.034	23.136
Dekking inhaalafschrijving uit reserve Transities	-11.034	
Ophoging budget onafhankelijke cliëntondersteuning		15.000
Verlaging bijdrage jeugdzorg	-48.696	
Kosten specialistische jeugdzorg	450.714	
Dekking jeugdzorg uit reserve Transities	-450.714	
Hogere kosten Wmo	111.997	
Hogere kosten WMO te dekken uit de reserve Transities	-111.997	

	Mutaties	
Lagere kosten sociale zaken (participatiewet en Pim Werkt)	-10.928	
Programma Klimaatbestendig, bio-divers en circulair		
Hogere indexering budgetten groenbestekken		85.734
Wijziging begroting 2023 ODBN agv CAO ontwikkeling	142.688	
Rekeningresultaat 2022 ODBN uitgekeerd aan gemeente	-51.483	
Hogere kosten indexering afvalstoffendienst		60.703
Dekking uit reserve afvalstoffenheffing		-70.446
Aandeel in kosten Attero	311.883	
Dekking kosten Attero uit reserve afvalstoffenheffing	-311.883	
Programma Weerbare en veilige samenleving		
Bijdrage TaskForce RIEC	-60.000	
Uitvoering plan van aanpak weerbaar buitengebied Bernheze 2023	60.000	
Programma Dienstverlening en sterke organisatie		
Prijsstijgingen ICT budgetten		92.570
Mutatiesignalering BGT		23.000
Hogere kosten telefonie (stijging aantal personeelsleden)		10.000
Aanvullende software agv omgevingswet	12.500	7.500
Benoemingsproces nieuwe burgemeester	25.000	
Uitbesteding Interne Controle	20.800	
Programma Financiën		
Dividend BNG	-18.112	
Bijstelling inkomsten mei- en decembercirculaire 2022	-595.485	
Ophogen post onvoorzien naar 75%	33.077	
Kosten vennootschapsbelasting	214.872	
Renteopbrengsten schatkistbankieren en renteomslag	-516.352	
Bijstelling kosten BSOB 1e begrotingswijz 2023 BSOB	101.309	
Dekking kosten BSOB uit reserve afval	-16.439	
Dekking kosten BSOB uit voorziening riolering	-7.046	
Kleinere mutaties	**101.508**	**57.681**
Subtotaal	**-307.714**	**389.378**
Inzet stelpost accres dekking saldo tussentijdse rapportage	-81.664	
Totaal (+ = nadeel / - = voordeel)	**-389.378**	**389.378**

Voorstel

Wij stellen u voor:

1. De eerste tussentijdse rapportage 2023 vast te stellen en;
   a. Het saldo van de eerste tussentijdse rapportage vast te stellen op € 81.664,- nadelig;
   b. Dit nadeel incidenteel te dekken door de inzet van de stelpost accres € 81.664,-;
   c. Het structureel nadeel van € 389.378,- te verwerken in de begroting 2024;
2. De volgende budgettaire wijzigingen vast te stellen:
   a. Het afsluiten van 9 kredieten;
   b. Ophogen krediet Herinrichting Kerkstraat met € 57.500,- en de afschrijvingslasten van € 1.917,-;
3. De volgende mutaties op reserves vast te stellen:
   a. Afschrijving Kromstraat 2 € 71.084,- te dekken uit de bestemmingsreserve afschrijving Kromstraat 2;
   b. Inhaalafschrijving duo-fietsen € 11.034,- dekken uit de reserve Transities;
   c. Lagere winstneming bouwgrondexploitaties € 1.127.729,- minder storten in de reserve nog nader te bestemmen;
   d. Dotatie vanuit de bouwgrondexploitatie van € 53.112,- storten in de reserve landschapskwaliteitsverbetering;
   e. Dekking van de hogere kosten afvalstoffendienst uit de reserve afvalstoffenheffing voor € 70.446,-;
   f. Dekking kosten Attero € 311.883 dekken uit de reserve afvalstoffenheffing;
   g. Dekking bijdrage hogere kosten BSOB € 16.439,- dekken uit de reserve afvalstoffenheffing;
   h. Dekking van de meerkosten jeugdhulp te dekken uit de reserve Transities voor € 450.714,-;
   i. Dekking van de meerkosten WMO te dekken uit de reserve Transities voor € 111.997,-;
4. De volgende reserve te vormen:
   a. De bestemmingsreserve afschrijving Kromstraat 2 met een saldo van € 1.777.098,- en deze te dekken uit de reserve nog nader te bestemmen;

Bijlagen

Post onvoorzien

Stand van de post onvoorziene uitgaven 2023 (april)

Beschikbaar budget in de primitieve begroting 2023			**94.472**
Datum besluit raad/college	**Omschrijving**	**Mutatie**	**Stand na wijziging**
15-12-2022	Verordening stimuleringsregeling verduurzaming sociaal-maatschappelijke accommodaties	2.458,00	**92.014,00**
15-11-2022	Verhuizing BOBZ naar sportkantine de Overbeek	25.000,00	**67.014,00**
29-11-2022	Subsidie huisvesting 2023 KBO Heesch in CC de Pas	2.379,00	**64.635,00**
17-1-2023	Verhuurbeleid onderwijshuisvesting Primair onderwijs Bernheze 2023	13.382,00	**51.253,00**
31-01-2023	Stg Actief Burgerschap, dorpsontwikkelingsplan Heeswijk-Dinther	13.476,00	**37.777,00**
	Aanvulling Post onvoorzien 1e Tussentijdse rapportage 2023	**-33.077,00**	**70.854,00**

Financiële verordening gemeente Bernheze 2020 – Artikel 5 lid 7

Autorisatie begroting en investeringskredieten

Het college kan zonder voorafgaande toestemming van de raad beschikken over de post onvoorzien zoals die is opgenomen in de programmabegroting van het lopende jaar onder de volgende voorwaarden:

a. De beschikking over de post onvoorzien mag uitsluitend betrekking hebben op uitgaven die onvoorzienbaar, onuitstelbaar of onvermijdbaar (de zogenaamde 3 O's) zijn.
b. Mutaties van eenmalige of structurele lasten of baten, niet zijnde mutaties voortvloeiende uit investeringskredieten, tot en met € 25.000,-.
c. Mutaties van geautoriseerde investeringskredieten tot 10% van het investeringsbedrag met een maximum tot € 100.000,-.
d. Voordelen welke niet zijn geraamd worden toegevoegd aan de post onvoorzien.
e. Het college doet zonder voorafgaande toestemming van de raad ten laste van de post onvoorzien geen uitgaven waarvan bekend is of verondersteld mag worden dat daaromtrent belangrijke politieke gevoeligheid bestaat.
f. Indien aanwending van de post onvoorzien structurele financiële consequenties tot gevolg heeft worden deze consequenties in de eerst volgende kadernota en/of begroting opgenomen als een onomkeerbaar besluit.

Toelichting budgetten (financiële afwijkingen)

Leefbare kernen

Leges grafrechten

In de begroting 2023 voor het onderdeel grafrechten gingen wij nog uit van kostendekkende tarieven. Bij de belastingverordening 2023 is dit gezien het gestarte onderzoek naar “toekomstbestendigheid van de begraafplaats” van afgezien. De tarieven 2023 werden vastgesteld door de tarieven 2022 te indexering. Dit betekent een lagere opbrengst leges grafrechten van € 54.000,-.

Consequentie

De opbrengsten uit leges grafrechten begraafplaats ’t Loo met € 54.000,- te verlagen.

Project ongeregistreerd grondgebruik

Het project ongeregistreerd grondgebruik en verkoop reststroken loopt vanaf 2019. Binnen het totale project zijn de opbrengsten (circa € 600.000) overigens nog fors hoger dan de kosten (circa € 300.000).

Het uitgangspunt van dit project is dat het budgetneutraal verloopt. Dat wil zeggen dat de opbrengsten van de grondverkopen in ieder geval de projectkosten moet dekken. Het project komt nu in de laatste fase. Omdat complexe gevallen nu eenmaal langer duren en meer inzet vragen liggen zullen de kosten in 2023 circa € 65.000,- hoger zijn dan de opbrengsten. Vanwege rechtsgelijkheid hechten we er wel aan deze gevallen ook aan te pakken.

Consequentie

De lasten verkoop reststroken incidenteel verhogen met per saldo € 65.000,-.

Planschade

Op basis van het advies van SAOZ heeft het college op 05 januari 2021 besloten een schadevergoeding uit te keren die is ontstaan door het omzetten van de burgerwoning naar een bedrijfswoning in het bestemmingsplan “Bedrijventerreinen Bernheze”. Hiertegen is beroep aangetekend waarbij het oorspronkelijke besluit is vernietigd. SAOZ heeft vervolgens een nieuw advies uitgebracht waarbij het planschade bedrag € 45.000,- hoger is. De huidige budgetten hebben niet voorzien in deze verhoogde planschade. Tegen dit besluit is inmiddels weer bezwaar aangetekend.

Consequentie
Ophogen van de post planschade met incidenteel € 45.000,-.

Bijdrage landschappelijke kwaliteitsverbetering

Het toestaan van niet-agrarische bedrijvigheid op een van oorsprong agrarische locatie gaat gepaard met een waardevermeerdering van de locatie. Hiervan dient 20% geïnvesteerd te worden in landschappelijke en/of ruimtelijke kwaliteit. Voor het deel dat niet direct geïnvesteerd wordt is een bijdrage in de voorziening voor Ruimtelijke Kwaliteitsverbetering verschuldigd. In 2023 is hiertoe een bijdrage van € 34.000,- ontvangen.

Consequentie
De bijdrage van € 34.000,- storten wij in de voorziening Ruimtelijke kwaliteitsverbetering.

Woningbouw

De budgetten in de bouwgrond zijn bijgesteld op basis van de geactualiseerde exploitatieopzetten die zijn gebruikt bij het opstellen van de jaarrekening 2022. (exploitatieopzetten januari 2023). Door de actualisatie verwachten we € 1.127.729,- minder aan winst in 2023 te nemen. De lagere winstverwachting voor 2023 wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door verschuivingen in de tijd en de inhaalindexatie over de kosten voor de inflatie over het afgelopen jaar. Daarnaast worden er vanuit de complexen een bedrag van € 53.112,- gestort in de reserve landschapskwaliteitsverbetering.

Consequentie
Door de lagere winstneming van € 1.127.729,- wordt voor hetzelfde bedrag minder gestort in de reserve nog nader te bestemmen.
Storting vanuit de complexen een bedrag van € 53.112,- in de reserve landschapskwaliteitsverbetering.

De Wildhorst

In 2022 is een intentieovereenkomst gesloten met ontwikkelaar Zeelenberg. In de intentiefase is afgesproken dat de haalbaarheid van het realiseren van een toekomstbestendige toeristisch/recreatieve functie wordt onderzocht. Belangrijk is het uitvoeren van een stakeholderanalyse met perceeleigenaren, gebruikers en bewoners van de Wildhorst. Einde 2023 moet duidelijk zijn of de intentiefase voldoende houvast biedt om de uitvoering ter hand te nemen. Met uitvoering wordt bedoeld of er een haalbaar planologisch proces kan worden ingezet en of er voldoende maatschappelijk draagvlak bij stakeholders aanwezig is om mee te doen met een transformatie van de het huidige park. We zullen de raad informeren wat de intentiefase heeft opgeleverd. Dat zal naar verwachting begin 2024 zijn.

Vanwege wanbetaling hebben wij de erfpachtovereenkomst met Tedeca BV formeel per 1 juli 2023 opgezegd. Een juridische procedure hiertegen is inmiddels opgestart. De beheercorporatie van de

Wildhorst heeft ons een factuur gestuurd voor het onderhoud van het park. Dit omdat wij (voor een gedeelte van het park) eigenaar zijn nu de erfpachtsovereenkomst met Mooi Weer Recreatie is ontbonden. Wij verwachten dat deze kosten uitkomen op een bedrag van € 30.000,-. Omdat wij eigenaar zijn, brengen wij de huren in rekening bij de betreffende huurders. Deze huuropbrengsten wordt momenteel getaxeerd. Vooralsnog gaan we er van uit dat de extra kosten wegvallen tegen de extra huuropbrengsten..

Consequentie

Ophogen van zowel de lasten als baten de Wildhorst met incidenteel € 30.000,-.

Gladheidbestrijding

De strooiroutes zijn uitgebreid door het toevoegen van opgeleverde woningbouwplannen en er is een nieuw contract aanbesteed voor de levering van strooizout die hoger uitvalt dan het vorige contract. Teven zijn er dit voorjaar meer strooiacties uitgevoerd dan geraamd. Hierdoor is het noodzakelijk de kosten te verhogen met incidenteel € 17.000,- en structureel € 37.000,-.

Consequentie

De kosten gladheidsbestrijding te verhogen met incidenteel € 17.000,- en structureel € 37.000,-.

Onderzoek capaciteit binnensportaccommodaties

In de vergadering van 11 november 2021 heeft de gemeenteraad unaniem een motie aangenomen waarin het college wordt verzocht om:

- te onderzoeken of het noodzakelijk is om de sportzalencapaciteit in één of meerdere kern(en) van de gemeente Bernheze uit te breiden;
- het onderzoek uit te voeren op basis van reeds bekende data en de data te extrapoleren naar de komende 15 jaar;
- de resultaten van het onderzoek in de loop van 2022 terug te koppelen aan de gemeenteraad.

Het college heeft aan uw raad aangegeven deze motie uit te gaan voeren, maar dat terugkoppeling van resultaten niet eerder mogelijk is dan in het voorjaar van 2023. Dergelijke onderzoeken vragen specialistische expertise, en zijn gebaat bij een onafhankelijke externe aanpak. Hiervoor is geen budget beschikbaar in de begroting 2023. We hebben een tweetal adviesbureaus offerte uitgevraagd. De kosten bedrag € 14.900,- excl.. btw.

Consequentie

Een budget beschikbaar stellen van € 14.900,- excl. btw voor de uitvoering van het capaciteitsonderzoek binnensport.

Vergoeding bovenmatig gasverbruik Cultureel Centrum de Pas

CC De Pas heeft sinds 2015 bovenmatige kosten door een hoog gasverbruik. Dit wordt veroorzaakt door een defect aan de bron van de WKO-installatie. We hebben diverse onderzoeken

laten doen om een definitieve oplossing voor het probleem te vinden. Inmiddels is een aanbestedingstraject gestart voor het vervangen van een deel van de WKO-installatie. Een eerste aanbestedingsprocedure (meervoudig onderhands) liep op niets uit. Ook na een marktverkenning is het niet gelukt een partij te vinden, die het project uit wil voeren. Enorme drukte in de markt en lever- en montagetijden spelen hierin de belangrijkste rol. Uw raad heeft op 31 oktober 2019 tijdens de bespreking van de 2e Tussentijdse rapportage ingestemd met een bijdrage in de energiekosten voor het bovenmatig gasverbruik voor de jaren 2015 t/m 2019. Omdat het probleem van de WKO-installatie nog steeds niet is opgelost (nu aan het onderzoeken), heeft het bestuur van CC De Pas opnieuw gevraagd voor een bijdrage in de energiekosten voor de jaren 2020, 2021 en 2022. O.b.v. de eerdere afspraken betekent dit een vergoeding van € 32.173,-.
Daarnaast vinden we billijk CC de Pas een bijdrage in het bovenmatig gasverbruik te blijven verstrekken zolang de WKO-installatie niet is aangepast, globaal € 12.000,- op jaarbasis.

Consequentie

CC de Pas een bijdrage te verstrekken in het bovenmatig gasverbruik over de periode 2020 tot en met 2022 van € 32.173,-. Daarnaast een budget opnemen in de begroting 2023 van € 12.000,- in afwachting van het herstel van de WKO-installatie.

Aankoop voormalige Rabobank Nistelrode

Om de huisvesting van de vluchtelingen uit Oekraïne te kunnen garanderen hebben we ultimo 2022 de voormalige Rabobank Nistelrode aangekocht voor een bedrag van € 1.777.098,- inclusief aanvullende aankoopkosten. Ter dekking van de afschrijvingslasten vormen we een bestemmingsreserve Afschrijvingslasten afschrijving Kromstraat 2 te Nistelrode. Hiermee drukken de afschrijvingslasten niet op de exploitatie. Het eerste jaar van afschrijving € 71.084,- dekken we voor 2023 uit de nieuwe reserve.

Consequentie

Het vormen van een bestemmingsreserve Afschrijving Kromstraat 2 te Nistelrode ter hoogte van € 1.777.098,- en deze te dekken uit de reserve nog nader te bestemmen.
Afschrijvingslasten Kromstraat 2 van € 71.084,- dekken wij uit de bestemmingsreserve afschrijving Kromstraat 2.

Onderhoud faunavoorzieningen (nieuwe activiteit)

Langs de gemeentewegen zijn diverse faunavoorzieningen geplaatst om aanrijdingen met wild te voorkomen. Het gaat hierbij om rasters en tunnels om te voorkomen dat bijvoorbeeld reeën, dassen en padden worden aangereden. Deze voorzieningen zijn gerealiseerd zonder beheerplan en de bijbehorende budgetten. Onlangs zijn we er door de dassenwerkgroep op gewezen dat sommige voorzieningen niet meer functioneren door achterstallig onderhoud. In het kader van de Wet natuurbescherming hebben we de taak om te voorkomen dat deze beschermde diersoorten worden gedood.

We willen de faunarasters in 2023 laten herstellen. Inspectie wijst uit dat hiermee 25.000,- gemoeid is. In 2024 willen we de tunnels laten inspecteren en waar nodig herstellen. Het onderhoud aan de faunavoorzieningen nemen we mee in het beheerplan landschapselementen dat eind 2023 wordt vastgesteld.
Voor 2023 is incidenteel € 25.000,- nodig voor herstel. Voor de periode 2024 en verder willen we structureel € 10.000,- op laten nemen in de begroting om de voorzieningen elk jaar te laten inspecteren en herstellen waar nodig.

Consequentie

Ten behoeve van herstelwerkzaamheden faunavoorzieningen de budgetten ophogen met € 25.000,- incidenteel en € 10.000,- structureel.

Gezonde zorgzame gemeente

Budgetsubsidie Muzelinck

Muzelinck kondigde in een bestuurlijk overleg begin 2023 aan dat zij een tekort op de begroting 2023 heeft. Met name door loonstijgingen. Omdat wij de Muzelinck “delen” met gemeente Oss gaan we gezamenlijk hierover in gesprek. Hoe hoog het exacte tekort zal zijn is nog onderwerp van bespreking. Het totale tekort op de exploitatie is voor 2023 geraamd op € 300.000,-. Bernheze draagt 1/8 deel bij of terwijl € 37.500,-. In de kadernota 2024-2027 hebben we nog geen rekening gehouden met deze structurele verhoging van de subsidie.

Consequentie

Een verhoging van de budgetsubsidie aan de Muzelinck van structureel € 37.500,-.

Vluchtelingenwerk, subsidie coördinatie

Vluchtelingenwerk (VW) heeft twee jaar een incidentele subsidie gehad voor uitbreiding uren teamleider. VW kampte met een tekort aan vrijwilligers en daarom moest de teamleider een deel van de werkzaamheden opvangen. Het tekort van vrijwilligers is het gevolg van de coronapandemie en door het steekincident waar een jeugdige uit Bernheze omkwam. Opnieuw geeft VW aan dat zij uitbreiding van 12 uur nodig heeft: voor inzet werving vrijwilligers als ook de extra werkzaamheden door de (forse) verhoging van de taakstelling statushouders. Daarnaast heeft Vluchtelingenwerk ook een rol bij de opvang van asielzoekers en Oekraïense vluchtelingen, zoals juridische ondersteuning en vroege inburgering in asielopvang.

Consequentie

Een verhoging van de budgetsubsidie aan Vluchtelingenwerk van incidenteel € 40.000,- voor uitbreiding van 12 uur coördinatie.

Subsidie duofietsen

In zowel Heesch als Heeswijk-Dinther/Loosbroek zijn burgerinitiatieven actief met het aanbieden van duofietsen aan onze inwoners. Met deze activiteit kunnen inwoners onder begeleiding van een vrijwilliger met een duofiets op pad. Iedereen kan gebruik maken van een duofiets, ofwel in de rol van deelnemer of vrijwilliger. De burgerinitiatieven ontvingen enkel een subsidie voor de aanschaf van de duofietsen. De afschrijvingskosten kregen zij niet vergoed. De vervangingskosten kunnen door de burgerinitiatieven niet uit de exploitatie worden gedaan. Omdat dergelijke initiatieven bijdragen aan het doel ‘inwoners langer zelfstandig thuis te laten wonen’ en ‘het aanpakken van eenzaamheid’ stellen wij u voor een structurele subsidie te verstrekken van € 23.136,- (12 duofietsen) ter dekking van jaarlijkse exploitatiekosten en voor de inhaalafschrijving ter hoogte van € 11.034,-. De inhaalafschrijving dekken we uit de reserve Transities.

Consequentie

Het verstrekken van een structurele subsidie van € 23.136,- voor de exploitatiekosten van 12 duofietsen. Daarnaast een subsidie voor de inhaalafschrijving ter hoogte van € 11.034,- ten laste van der reserve Transities.

Kosten professionele onafhankelijke cliëntondersteuning

Voor professionele onafhankelijke cliëntondersteuning hebben we een overeenkomsten gesloten voor de periode 2022-2024 met Mee. Het beschikbare budget is ontoereikend. Deze kosten zijn toegenomen vanwege het toegenomen aantal trajecten dat zij uitvoeren (in 2022 6 stuks) in combinatie met de verhoging van de tarieven. Met MEE hebben we een overeenkomst voor professionele OCO’s tot en met 2024. Omdat het contract loopt tot en met 2024 is de verwachting dat we ook in 2024 deze hogere kosten zullen hebben. In de begroting 2025 en verder zullen we nog geen structurele hogere kosten opnemen omdat een nieuwe Verzamelwet Onafhankelijke clientondersteuning m.b.t. Wlz in aantocht is per 1/1/2024.

Consequentie

Ophoging van het budget onafhankelijke cliëntondersteuning met structureel € 15.000,-.

Regionale uitvoeringskosten jeugdzorg

In de regio Noordoost-Brabant (NOB) zijn afspraken gemaakt over het inkopen van specialistische jeugdhulp. Deze afspraken zijn vastgelegd in de Centrumregeling Jeugdhulp NOB. De inkoop van specialistische jeugdhulp is een belangrijk instrument om te voldoen aan de verplichtingen van de jeugdwet. Om de specialistische jeugdzorg te financieren is er een lokale begroting en een regionale begroting, het regionaal budgettair kader. Het regionaal budgettair kader bestaat uit de regionaal ingelegde budgetten en de regionale uitvoeringskosten. In 2022 is het regionaal budgettair 2023 vastgesteld en verwerkt in de gemeentelijke begrotingen. De herijking van het

regionaal budgettair kader leidt tot een bijstelling naar beneden van de regionale begroting. Voor Bernheze leidt dit tot een lagere bijdrage van € 48.696,-.

Consequentie

Verlaging van de bijdrage in het regionaal budgettair kader jeugdzorg van € 48.696,-.

Kosten voorzieningen specialistische jeugdhulp

Met ingang van 2022 zijn we voor jeugdzorg overgegaan van lumpsumfinanciering naar een PxQ-financiering. Voor deze manier van financiering hebben we nog maar beperkte ervaringscijfers. De kosten zijn dan ook lastig in te schatten. O.b.v. extrapolatie van de kosten over het 1ste kwartaal 2023 stellen we de begroting naar boven bij met € 450.714,-. Dit is o.m. het gevolg van hogere indexering van de tarieven dan ingeschat. Deze kosten worden gedekt uit de reserve Transities

Consequentie

De kosten voor specialistische jeugdhulp verhogen met € 450.714,- en deze te dekken uit de reserve Transities.

Kosten Wmo

Bij het opstellen van de begroting maakten we een inschatting van de kosten van Wmo (huishoudelijk hulp en ondersteuning). We monitoren de budgetten voortdurend. Op basis van extrapolatie van de kosten over de eerste 2,5 maand 2023 verwachten we een verhoging van de zorgkosten Wmo van € 111.997,- ten opzichte van de begroting. Dit is voornamelijk het gevolg van hogere indexeringen dan waarmee we rekening hielden in de begroting. Daarnaast blijft het zorggebruik stijgen. Deze meerkosten dekken we uit de reserve Transities.

Consequentie

De kosten voor de Wmo verhogen met € 111.997,- en deze te dekken uit de reserve Transities.

Participatiewet en Pim Werkt!!

De kosten voor de uitvoering van sociale zaken laten o.b.v. extrapolatie van de cijfers tot en met februari een daling zien van per saldo € 10.928,-. (€ 348.525 (V), € 254.676 (N), € 82.921 (N)). Dit is onder meer het gevolg van de verhoging van € 348.525,- van de voorlopige beschikking BUIG. Daarnaast zien we een stijging van de bijstandskosten en het minimabeleid van € 254.676,-.

Voor de deelname aan PIM Werkt gedurende de pilotperiode 2021 t/m 2022 is door Bernheze € 160.000 beschikbaar gesteld. Meierijstad heeft voor de deelname aan PIM Werkt in 2021 € 75.545 in rekening gebracht. Deze zijn verantwoord in de jaarrekening 2022. Voor 2022 is voor PIM Werkt (en een aantal van PIM Werkt afgeleide, nieuwe producten) in totaal € 82.921 in rekening gebracht. Deze factuur hebben we ontvangen nadat het boekjaar 2022 was afgesloten en wordt dus verantwoord in 2023. De totale uitgaven voor de gehele pilotperiode komt daarmee op

€ 158.466. Er is dus geen sprake van een overschrijding. Een evaluatie heeft niet echt plaatsgevonden, wel heeft Meierijstad op basis van de eigen maandrapportages besloten om PIM Werkt na 2022 voort te zetten. De afrekening PIM Werkt van € 82.921 ontvingen we dus na afsluiting van de jaarrekening 2022. We hebben ervoor gekozen de incidentele gelden 2022 (vanuit 2021) niet nogmaals te gaan overhevelen naar 2023 maar de afrekening 2022 mee te nemen in deze tussentijdse rapportage. De verwachting was dat voor 2023 nog altijd kosten zouden zijn, maar deze lager zouden uitvallen dan bij de opzet van PIM Werkt.

Consequentie

De kosten voor sociale zaken verlagen met € 10.928,-

Klimaatbestendig, biodivers en circulair

IBN meerkosten van groenbestek:

Vanwege recente prijsstijgingen zijn de uitvoering van de groenbestekken van IBN geïndexeerd. Het gaat om een indexering van gemiddeld 9,19%. We hebben in de begroting 2023 rekening gehouden met een indexering van 2,8%. Het verschil tussen 9,19% en 2,8% a € 85.734,- structureel nemen we in deze rapportage mee.

Consequentie

Ophogen van de budgetten groenbestekken met structureel € 85.734,-.

Omgevingsdienst Brabant Noord

In het kader van de ontwikkeling ambtenaren CAO is door de ODBN een gewijzigde begroting 2023 opgesteld waarin deze ontwikkeling is meegenomen. Personeel van de ODBN volgen namelijk ook de ambtenaren CAO.

Voor Bernheze heeft deze bijstelling een financieel gevolg van € 142.688,- incidenteel nadelig. Deze lasten kunnen wij voor 2023 niet meer verhalen op initiatiefnemers. Op basis van de voorschriften kunnen wij leges na vaststelling niet meer naar boven bijstellen met deze ontwikkeling. Wij houden natuurlijk wel rekening met deze prijsstijging in de leges- en belastingverordening 2024. Het rekeningresultaat van de jaarrekening 2022 ODBN bedraagt € 987.739,-. Het aandeel voor Bernheze bedraagt € 51.483,- en wordt uitgekeerd aan de gemeente.

Consequentie

Bijstellen van de bijdrage aan de ODBN voor 2023 met incidenteel € 142.688,- als gevolg CAO ontwikkelingen. De uitkering in het saldo van de jaarrekening 2022 ODBN € 51.483,- verwerken in de begroting 2023.

Aanpassing indexering DVO Afvalstoffendienst

Hogere indexering in 2023 zorgt ervoor dat de kosten vanuit de Afvalstoffendienst stijgen met structureel € 60.703,-. Deze kosten worden gedekt uit de reserve egalisatie afvalstoffenheffing voor een bedrag van € 70.446-,. Het verschil ontstaat door het btw-bestanddeel van de lasten.

Consequentie

Bijstellen van de kosten afvalstoffendienst met structureel € 60.703,- en deze te dekken uit de reserve afvalstoffenheffing met € 70.446,-.

Attero

De cassatieprocedure met Attero heeft geresulteerd in de uitspraak dat de gemeenten van het voormalig gewest Brabant Noordoost worden aangesproken voor hun aandeel van de claim. De claim gaat over het geschil van de omvang van de aanlevering van snoeihout over de periode tot en met 2015. De kosten zijn exclusief btw € 311.883,- verantwoorden op het taakveld afval. Dekking kan plaatsvinden uit de afvalreserve die daarvoor toereikend is.

Consequentie

Het aandeel van de kosten Bernheze in Attero € 311.883,- te dekken uit de reserve afvalstoffenheffing.

Weerbare en veilige samenleving

Aanpak weerbaar buitengebied 2023

Vanuit het ‘Plan versterkingsgelden aanpak ondermijning regio Brabant-Zeeland 2022-2024’ zijn door het Algemeen Bestuur van de Taskforce-Riec Brabant Zeeland gelden beschikbaar gesteld voor het vergroten van de regionale ‘doekracht’. Bernheze heeft in januari 2023 een voorstel ingediend ter bevordering van de weerbaarheid in het buitengebied van Bernheze. Hiervoor is in totaal € 60.000 toegekend voor de uitvoering van het reeds ontwikkelde ‘Plan van aanpak Weerbaar Buitengebied Bernheze 2023’. Voor dit geld hebben we een externe projectleider aan kunnen stellen die met dit plan aan de slag gaat in 2023. Hierbij staan de volgende doelstelling centraal: versterken weerbaarheid van de gemeente bij de aanpak van ondermijning in het buitengebied, effectieve en integrale aanpak van ondermijning in het buitengebied, versterken van maatschappelijke weerbaarheid van burgers en ondernemers in het buitengebied en het bieden van perspectief aan agrarische ondernemers in het buitengebied. Met het geld dat beschikbaar is gesteld door de Taskforce-Riec Brabant Zeeland kunnen we in 2023 voor hetzelfde bedrag een stevige impuls geven aan het versterken van de weerbaarheid in het buitengebied van Bernheze.

Consequentie

Zowel de lasten als baten van integraal veiligheidsbeleid verhogen met € 60.000,-.

Dienstverlening en sterke organisatie

Indexatie externe kosten informatie-voorziening

In de contracten die we met onze leveranciers af hebben gesloten is opgenomen dat zij hun prijzen mogen indexeren. In onze begroting 2023 is uitgegaan van een indexatie van 2,8% De werkelijke indexatie schommelt tussen de 8% en 11%. We gaan vooralsnog uit van een gemiddelde stijging van 9%. Dit vertaalt zich naar in een kostenstijging van € 92.570-,.

Consequentie

Als gevolg van de forse prijsstijgingen, de ICT-budgetten te verhogen met structureel € 92.570,-.

Mutatiesignalering

In 2021 is geconstateerd dat een kwaliteitsslag nodig was op het vlak van mutatiesignalering en kartering. Naar aanleiding hiervan is, samen met BSOB, een traject gestart waarbij is gekeken of we dit als aanvullende taak bij hen onder konden brengen. Dit traject heeft echter niet tot een bevredigend resultaat geleid waardoor we alsnog zelfstandig invulling moeten geven aan de benodigde werkzaamheden. De hiermee gemoeide kosten schatten we in op € 23.000,- structureel.

Consequentie

Ten behoeve van mutatiesignalering en kartering structureel € 23.000,- beschikbaar stellen.

Kosten telefonie

In onze begroting is voor telefoonkosten nog uitgegaan van circa 200 medewerkers. Verzuimd is de groei van de van de personeelsleden / externe inhuur mee te nemen in deze post waardoor deze ontoereikend is.

Consequentie

De post telefonie structureel op te hogen met € 10.000,-.

Software t.b.v. DSO/Digitale bestemmingsplannen

In het kader van de Omgevingswet is aanvullende software op het vlak van ruimtelijke plannen nodig. Deze is inmiddels via het programmateam Omgevingswet aangekocht en vervangt, na in werking treden van de Omgevingswet per 1 januari 2024, de huidige voorziening. De meerkosten bedragen € 7.500,- structureel. Gedurende de overgangsperiode zal de oude en de nieuwe omgeving langs elkaar draaien. De hiermee gemoeide kosten bedragen incidenteel € 12.500,-.

Consequentie

De post onderhoud software op te hogen met structureel € 7.500,- en incidenteel € 12.500,-.

Benoemingsproces nieuwe burgemeester

Bernheze is op zoek naar een nieuwe burgemeester. De kosten voor dit proces - van profielschets tot aanbeveling benoeming - worden geschat op € 25.000,-.

Consequentie

In de begroting een budget opnemen van € 25.000,- ten behoeve benoemingsproces burgemeester.

Uitbesteding interne controle

Als gevolg van werkdruk hebben we de werkzaamheden van de interne controle uitbesteed. Dit betekent een incidentele stijging van de kosten met € 20.800,-.

Consequentie

De post Interne controle ophogen met € 20.800,-.

Financiën

Dekking tekort 1ste Tussentijdse rapportage 2023

Gelet op het zgn. financieel ravijnjaar 2026 hebben we een gedeelte van de inkomsten uit de meicirculaire 2022 geparkeerd op een stelpost (stelpost accres) in de begroting 2023 en dus niet ingezet voor beleidsintensiveringen. Dit betreft een stelpost van € 1,9 miljoen. Deze ruimte hebben we gereserveerd voor het opvangen van o.a. extreme inflatie, mogelijke tegenvallende accressen in het lopende begrotingsjaar 2023, stijgende kosten bij investeringsprojecten.

De 1ste tussentijdse rapportage 2023 geeft een tekort van € 81.664,- voor 2023. Dit tekort brengen we dan ook ten laste van de stelpost accres.

Consequentie

Het incidenteel verlagen van de stelpost accres met € 81.664,-.

Dividend BNG 2022

Als aandeelhouder van de BNG Bank ontvangen we een dividenduitkering. De BNG bank heeft in 2022 een nettowinst gemaakt van € 300 miljoen euro. Dat is 64 miljoen euro meer dan de nettowinst die in 2021 werd geboekt. De voornaamste oorzaken van de hogere nettowinst zijn een stijging van het renteresultaat en een hoger gerealiseerd resultaat financiële transacties, zo meldt de bank in het jaarverslag 2022. Conform het staande beleid stelt BNG Bank voor 50% van de nettowinst aan de aandeelhouders uit te keren. Dat betekent € 2,50 per aandeel. Voor Bernheze betekent dit een dividenduitkering van € 52.650,-. In de begroting 2023 houden we al rekening met

een dividendopbrengst van € 34.538,-. Dit betekent dus een ophoging van de inkomsten van € 18.112,-.

Consequentie

Ophoging van de dividendopbrengsten BNG met € 18.112,-

Uitkomsten september- en decembercirculaire gemeentefonds

In de begroting 2023 hebben we de uitkomsten van de meicirculaire 2022 verwerkt. Daarna ontvingen we nog de september- en decembercirculaire.

Deze circulaires leiden tot een netto-positieve bijstelling van € 595.485,-. Wij informeerden uw raad door middel van een notitie ter informatie over de uitkomsten van de septembercirculaire. Deze leidde tot een netto positieve bijstelling van € 518.513,-. De decembercirculaire leidde vervolgens tot een netto positieve bijstelling van € 76.972,-.

Consequentie

De netto-inkomsten van € 595.485,- verwerken we in de begroting 2023.

Ophoging post onvoorzien

De post onvoorzien is bedoeld om onvoorzienbare, onuitstelbare of onvermijdbare ontwikkelingen op te kunnen lossen. Voor het gehele jaar is hiervoor € 94.472,- beschikbaar. Eind maart is het saldo van de post onvoorzien € 37.777,-. In de bijlage Post onvoorzien is een overzicht weergegeven van de bestedingen.

Om ook in de rest van het jaar voldoende in te kunnen spelen op ontwikkelingen die op ons af zullen komen, vinden wij het van belang dat de post onvoorzien voldoende omvang blijft houden. Wij stellen voor de post onvoorzien aan te vullen tot ongeveer 3/4 van het jaarbudget zodat we als college ook over de periode april t/m december kunnen blijven inspelen op onvoorziene omstandigheden. Dit betekent een aanvulling van de post onvoorzien 2023 met een bedrag van incidenteel € 33.077,-.

Consequentie

Ophoging post onvoorzien met incidenteel € 33.077,-.

Vennootschapsbelasting

Op basis van de voorlopige aanslag 2023 betalen we voor de vennootschapsbelasting een bedrag van € 432.363,-. Terwijl voor 2022 uitgegaan kan worden voor een teruggaven van € 217.491,-. Dit betreft vnl. het fiscale resultaat van de bouwgrondexploitatie.

Consequentie

De post vennootschapsbelasting ophogen met € 214.872,-.

Begrotingswijziging 2023 BSOB

De ontwikkelingen in de 1e wijziging 2023 BSOB borduren voort op de eerder gemaakte keuze om de BSOB in te richten op basis van operational excellence. Deze keuze impliceert, dat de BSOB haar processen zo maximaal mogelijk digitaliseert en haar verdere bedrijfsvoering en het strategisch HRM beleid hierop inricht. In haar visie spreekt de BSOB uit de beste belastingdienstverlener van Nederland te willen worden. Daarnaast heeft de BSOB net als de gemeente te maken met de doorwerking van het CAO akkoord. in de begroting 2023 was rekening gehouden met een loonkostenstijging van 2,3%. Op basis van de nieuwe CAO ligt de loonkostenstijging – afhankelijk van de van toepassing zijnde salarisschaal – tussen de 7 en 12%.

De kosten in 2023 stijgen daarmee met bruto € 101.309,- maar vanwege dekking uit gesloten systemen (afval en riolering dekking uit reserves en voorzieningen voor € 23.485,-) is het netto effect op de exploitatie € 77.824,-.

Consequentie

De kosten van de BSOB met per saldo € 77.824,- bijstellen inclusief de dekking uit reserve afvalstoffenheffing en voorziening riolering

Rente schatkistbankieren 2023 en renteomslag

Over het eerste kwartaal hebben we over het banksaldo bij schatkistbankieren een rente ontvangen van € 130.583,-. Deze rente is gebaseerd op een gemiddeld saldo over het 1ste kwartaal van ongeveer 23,5 miljoen tegen een gemiddelde rente van 2,24%. Daarnaast hebben we per in maart 2023 een geldlening van circa € 7.000.000 afgelost.
De huidige rente schatkistbankieren staat momenteel op 2,8%, gelijk met de 1 maands Euribor. Bij een verwachte verhoging van 0,25% en een daling einde jaar zal deze gemiddeld niet veel meer gaan afwijken.
De voorlopige liquiditeitsprognose 2023 geeft een gemiddeld saldo schatkist van 17,5 miljoen euro voor de resterende periode in 2023. Bij een gemiddelde rente van 2,9% geeft dit een te ontvangen rente van ongeveer € 350.000,- voor de laatste 3 kwartalen van 2023.
Hiermee schatten we de rente uit schatkistbankieren voor 2023 op totaal € 480.000,-.
De financieringskosten (saldo renteopbrengsten lang- en kortlopende geldleningen) moeten we volgens het Besluit begroting en verantwoording aan de taakvelden toerekenen op basis van de boekwaarde van investeringen per 1-1-2023. Dit heeft een aanvullend voordeel tot gevolg van € 36.352,-.

Consequentie

De renteopbrengsten en de omslagrente geven een incidenteel voordeel van € 516.352,-.

Kredieten

Herinrichting Kerkstraat Vorstenbosch

In 2022 is de Kerkstraat in Vorstenbosch opnieuw ingericht. In de begroting van 2020 en 2021 was hiervoor in totaal een bedrag van € 450.000,- opgenomen.

Tijdens de voorbereiding is besloten om tegelijk met de herinrichting een hemelwaterriool aan te leggen en de bestaande rioolhuisaansluitingen te vervangen. Hiervoor is vanuit het rioolfonds een bedrag van € 163.705,- toegevoegd aan het krediet voor de herinrichting van de Kerkstraat.

Na aanbesteding van de werkzaamheden bleek dat er nog een aanvullend krediet van € 28.795,- nodig was. Dit is door het college in haar vergadering van 3 juni 2022 beschikbaar gesteld.

Het totale krediet voor de start van de werkzaamheden was hiermee € 642.500,-

Tijdens de uitvoering zijn een aantal onvoorziene omstandigheden opgetreden waardoor een overschrijding van € 57.500,- is ontstaan. Dit verschil wordt veroorzaakt door:

Extra rioolwerkzaamheden	€ 10.165,-
Extra werkzaamheden bestrating	€ 8.400,-
Extra kosten bodemsanering	€ 3.160,-
Extra kosten groen	€ 23.500,-
Extra kosten aanpassen waterleiding	€ 5.150,-
Diverse kleine extra werkzaamheden	€ 7.125,-

Consequentie

Ophogen krediet met € 57.500,- waardoor de afschrijvingslasten stijgen met structureel € 1.917,-.

Afsluiten kredieten	Raming	Werkelijk	Restant
Vervanging toplaag kunstgrasveld KV Prinses Irene	212.932	154.227	-58.705
Akoestiek ‘t Vijfeiken	36.793	36.862	69
Akoestiek Lindershof	15.853	14.181	-1.672
Haalbaarheidsstudie 4e Poot	100.000	60.385	-39.615
Verkenning oriëntatie huisvesting	81.000	75.925	-5.075
Duurzame energieagenda energie-advisering bedrijven	27.950	26.937	-1.013
Aan de slag met energie	71.045	32.591	-38.454
Duurzame energieagenda uitvoering 2022	54.000	49.402	-4.598
Windenergie onderzoekskosten	40.000	0	-40.000

Kredieten	
Vervanging toplaag kunstgrasveld KV Prinses Irene	Door dit project in combinatie met Altior aan te besteden, behaalden we een onverwacht groot aanbestedingsvoordeel en we kenden in de uitvoering geen tegenvallers
Akoestiek vijfeiken en Lindershof	In 2022 plaatsten we akoestische wandpanelen in sportzaal Lindershof en sporthal 't Vijfeiken. Hiermee verbeterden we de akoestiek tot aan het niveau dat volgens de huidige normen en richtlijnen verplicht is. Beide projecten zijn per saldo binnen het beschikbaar gestelde budget afgerond (per saldo € 1.603)
Haalbaarheidsstudie 4e Poot	In 2022 is een haalbaarheidsstudie uitgevoerd en afgerond voor een oostelijke rondweg rondom Heeswijk-Dinther. De conclusies worden meegenomen in het nieuw op te stellen mobiliteitsplan
Verkenning oriëntatie huisvesting	De eerste fase van het project ‘Huisvesting de Misse 2/4/6’ is afgerond. Het gemeentehuis is daarbij zo heringericht dat het overschot aan kantooroppervlak is vrijgespeeld voor (tijdelijke) verhuur. Hiermee kan het krediet worden afgesloten. De opdracht voor de projectleiding van de vervolgfase is inmiddels verleend. Hiervoor zijn middelen in de begroting 2023 beschikbaar.
Duurzame energieagenda energie-advisering bedrijven	Dit project is inmiddels afgerond met 40 uitgevoerde energieaudits.
Aan de slag met energie	Het project Aan de slag met energie is afgerond. Er zijn 15 energieadviezen uitgebracht. Het project is eerder afgerond als voorzien als gevolg van overlap het project Aanpak energiearmoede

Kredieten	
Duurzame energieagenda uitvoering 2022	In 2022 zijn diverse projecten uitgevoerd waaronder energieadviezen via Brabant Woont Slim, energiebesparingsflyer voor sociale huurders, thema-avond energietransitie en bewonersparticipatie voor de plankaart voor openbare laadpalen. Dit resulteerde in een kleine onderschrijding.
Windenergie onderzoekskosten	Op 27 januari 2022 heeft uw gemeenteraad besloten het vaststellen van zoekgebieden voor windenergie uit te stellen en geen initiatieven voor de plaatsing van windturbines in behandeling te nemen. Hierbij heeft uw gemeenteraad het college een opdracht gegeven voor onder meer het opstellen van lokaal windenergie-beleid en onderzoek te doen naar het tijdig invullen van de RES-opgave. Adviesbureau Generation Energy heeft vanuit de RES NOB de opdracht gekregen om de zoekgebieden voor grootschalige opwek (zon en wind) te concretiseren. Vanwege radarsystemen op nabije militaire vliegvelden heeft adviesbureau To70 een aanvullend onderzoek gedaan naar de impact van de radarsystemen op het realiseren van windturbines in onze regio. De resultaten hiervan zijn in maart 2023 met uw gemeenteraad gedeeld. De belangrijkste conclusies zijn: ▪ Gemeente Bernheze heeft technisch gezien ruim voldoende potentie voor duurzame opwek om de RES-opgave te realiseren met zonne-energie; ▪ Gemeente Bernheze ligt vrijwel geheel in de zogenoemde militaire ‘control zone’ van vliegbasis Volkel waarbinnen beperkende normen voor radartoetsing gelden. Als gevolg van de restricties voor radarverstoring en deels vliegveiligheid is het plaatsen van windturbines in Bernheze momenteel vrijwel onmogelijk. Ook is uw gemeenteraad in maart 2023 geïnformeerd over de stand van zaken van de RES NOB. Elke gemeente heeft de ambitie om de lokale opwekopgave voor 2030 te realiseren. Gemeente Bernheze gaat haar opwekopgave voor 2030 realiseren door zonne-energie; een combinatie van zon op dak en zon op land. Hiertoe heeft de gemeente Bernheze al voldoende concrete initiatieven lopen, denk daarbij aan zonnepark Achterste Groes, zonnepark Liniedijk (VAB-locatie) en programma OER A59. Door de netcongestie is tijdige realisatie echter een uitdaging. Met bovenstaande is onderdeel 3d van uw raadsopdracht beantwoord. De overige onderdelen, waaronder lokaal windenergie-beleid en financiële participatie, zullen op basis van bovenstaande niet verder uitgewerkt worden. De middelen ad. € 40.000 worden hiertoe niet overgeheveld.

Consequentie

De afschrijvingslasten dalen in totaliteit met € 5.754,- en een onttrekking uit de reserve nog nader te bestemmen van € 40.000,- hoeft niet meer plaats te vinden.